

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht-Centrum; J. van Heteren, Slidrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 8,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 4 dollar per jaar.
Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

VERLATEN

Drie jaren heeft Rehabeam het volgehouden te wandelen in de wegen des Heeren, althans uiterlijk (zie 11 : 17b). Maar na die drie jaren komt daar een einde aan. Dan voelt Rehabeam zich sterk. Het koninkrijk is bevestigd. De grenssteden zijn versterkt. Wapendepots en voedselvoorraden zijn in die grenssteden aangelegd. Het rijk van Juda kan nu wel tegen een stootje.

Maar, als Rehabeam zich zo sterk weet, wijkt hij van de Heere af. Zelfs de uiterlijke schijn houdt hij niet langer op. Hij heeft de Heere niet meer nodig. Met de wet des Heeren houdt hij niet langer rekening. We lezen zelfs (1 Kon. 14 : 22): Juda deed dat kwaad was in de ogen des Heeren, en zij verwekten Hem tot ijver, meer dan al hun vaders gedaan hadden met hun zonden, die zij zondigden. De afgoderij wordt ingevoerd met alles wat daarmee in verband staat. Ze doen naar al de gruwelen der heidenen.

Rehabeam laat dat alles toe. En zo sleept de koning heel het volk mee ten verderve. De Heere ziet dit alles immers niet straffeloos aan.

De koning van Egypte, Sisak, wordt door de Heere gebruikt als een tuchtroede, om Juda te kastijden. Sisak trekt met een grote legermacht het rijk van Juda binnen. De 1200 strijdswagens, de 60.000 man cavalerie en de ontelbare regimenten infanterie overstroomden het land. Niets is tegen deze stormaanval bestand. Alle steden van Juda bezwijken onder het Egyptische geweld. Alleen Jeruzalem is nog ongemoeid gebleven, maar het zal niet lang meer duren of ook Jeruzalem zal met de Egyptische strijdmacht te maken krijgen.

Koortsachtig wordt in Jeruzalem geconferreerd. De koning met zijn generaals en ministers werken achter gesloten deuren aan geheime plannen om „het schip van staat” als nog te redden. En dan staat daar plotseling de profeet Semaja in het midden van die conferentiezaal. Hij was niet uitgenodigd. Rehabeam had hem niet geraadpleegd. Semaja komt ongevraagd. Hij heeft namelijk een boodschap van de Heere. Een verbijsterende boodschap. Een boodschap, die alle geheime beraadslagingen aan flarden scheurt. Het zal niet gelukken! Alles wat de koning of zijn raadgevers mochten proberen om Sisak te verslaan, is bij voorbaat mislukt. Want... de Heere heeft Juda verlaten.

Ja, zo stelt deze gezant des Heeren het. Sisak is door God geroepen en wordt door de Heere gebruikt tot straf van Juda. Waarom? Omdat Juda de Heere verlaten heeft. Ze hebben de wet des Heeren verlaten en ze vragen niet meer naar wat God van hen eist. Ze gaan op eigengekozen wegen. En wat nu? Wel, nu Juda de Heere verlaten heeft, heeft ook de Heere Juda verlaten. Nu staat Juda alleen. Nu moet Juda het in eigen kracht maar opnemen tegen Sisak. Maar laat Juda dan ook maar weten, dat dat een hopeloze zaak is. „Ik heb u verlaten in de hand van Sisak”. Wie

„Alzo zegt de HEERE: Gij hebt Mij verlaten, daarom heb Ik u ook verlaten in de hand van Sisak” (2 Krom 12 : 5b).

zal Juda nu nog redden? Hier is geen redding meer.

Het staat er met Juda dus niet best voor. Het is een hopeloze zaak. Het is met recht een rampjaar. Hier valt dus niets meer te verwachten. Juda wordt volkomen verslagen en straks als een vazalstaat bij Egypte gevoegd. Het is immers door God verlaten!

Vergeet echter de oorzaak niet! De oorzaak van de ellende is, dat Juda God verliet. Dat was er eerst. Niet de Heere is de eerste om te verlaten, maar die eerste is Juda. En het is dan ook niet de straf, die de eerste is. Neen, eerst is er de zonde. Eerst is er wat de mens doet; dan pas wat de Heere doet. „Die Mij versmaden, zullen licht geacht worden”, heeft de Heere gezegd.

We mogen dit nooit vergeten. Als God straft heeft dat altijd een oorzaak. We hebben die straf verdiend. Verdiend door onze zonden.

Eerst zijn er onze zonden. Eerst is er ons verlaten van de Heere. Pas daarna komt God met Zijn straffen. Ja, voordat God met Zijn straffen komt, toont Hij vaak eerst nog een groot geduld. Maar als de bekering uitblijft, komt de straf onherroepelijk. Dan komt ook voor ons het moment, dat de Heere ons verlaat in de hand van Sisak. Dat wil zeggen, dat de Heere ons overgeeft aan de machten van het verderf. Dat Hij ons tenslotte overgeeft in de hand van de vorst der duisternis.

Verlaten! Wat is dat erg. Als God met de eeuwige straf komt en ons voorgoed verlaat in de hand van satan. Dan is geen redding meer mogelijk. Dan is het onherroepelijk! Maar... bedenk het wel, dat komt dan, omdat wij allereerst de Heere verlaten hebben.

Het is dan ook altijd onze eigen schuld. We kunnen de Heere geen onrechtvaardigheid toeschrijven.

Daarom is het zo nodig, dat we ons van de zonde afkeren en weer in Gods wegen leren wandelen. Dat kan!

De Heere roept het ons nog toe op onze verkeerde wegen, dat we ons tot Hem zouden wenden. „Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is, roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. De goddeloze verlate zijn weg en de onrechtelijke man zijn gedachten en hij bekere zich tot de Heere, zo zal Hij Zich zijner ontfermen en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldigheid”. Alleen in de weg van waarachtige bekering is er behoud. Als wij ons tot de Heere wenden, zal de Heere ons niet verlaten, maar aannemen. Dan wil Hij gedenken aan het offer van Christus; Die van God verlaten werd, opdat zondaren tot God genomen zouden worden en nimmermeer van Hem verlaten zouden worden.

Laat de ernst van uw zonde, maar ook de ernst van Gods genade op uw ziel wegen. Wordt met deze dingen toch biddend werkzaam. En, zo gij Zijn stem dan heden hoort, gelooft Zijn heil- en troostrijk woord; verhardt u niet, maar laat u leiden

Den Butter.

VAN DE ADMINISTRATIE

Dankbaar mochten wij weer constateren, dat het aantal abonnees gestadig mag blijven toenemen.

Hun die daaraan medewerkten op deze wijze onze hartelijke dank, daar het me niet mogelijk is alles persoonlijk te beantwoorden. Dit blijkt mij telkens weer, dat men uit liefde tot ons blad nieuwe adressen mag doorgeven. Niet minder dan tien (10) abonnees konden wij weer noteren.

Ook voor ditmaal ontvingen wij weer onderscheiden giften en overbetalingen. Via Ds. Slagboom ontvingen wij aan giften f 190,-, en voorts nog f 51,50, totaal f 241,50. Mogen wij deze giften en overbetalingen als een voorbeeld ter navolging stellen? Laten wij er gezamenlijk voor blijven zorgen dat ons blad „Bewaar het Pand” zonder financiële zorg kan blijven voortbestaan, zoals het nu bijna zes jaargangen kon geschieden. Dus, met voortdurende aanbeveling.

Gironummer 70.43.50 t.n.v. Adm.: Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn.

v. d. B.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

13

Vanuit de Schrift is het ons duidelijk dat de mens in dienst van de zonde, met oorlogsplannen staat tegenover de Heere. Vernieling en ellende is in zijn wegen en de weg des vredes kent hij niet. Wil niet komen tot de onvoorwaardelijke overgave aan God om de wapenen van zijn ongerechtigheid in te leveren.

Had de Heere het van onze welwillendheid afhankelijk gesteld, dan was het komen tot de vrede die alle verstand te boven gaat voor eeuwig uitgesloten. Nooit zou ik, zegt de oprechte van hart, het voor de Heere opgegeven hebben zo Hij mij niet te sterk geworden was. Maar Hij heeft mij overmocht, Hij heeft mij door Zijn genade gesteld in het stof der verootmoediging.

Dat is een geweldige gebeurtenis, een werk van Gods almachtige genade. In het Evangelie komt de Heere met Zijn volheerlijke openbaring van Zijn liefde in Christus tot zondaren, die de dood kiezen boven het leven.

De grote overwinnaar Jezus Christus is gezeten op het witte paard van Zijn overwinning. Gordt Zijn knechten aan met de uitrusting die zij van node hebben in de strijd voor Zijn naam en zaak. Want Hij heeft door het offer van Zijn bloed en de overwinning door Zijn kracht recht op Mensziel om haar terug te geven aan de Vader.

Aan elk van Zijn kapiteins of knechten gaf de Koning een banier, opdat zij die zouden ontrollen en doen waaien. En dat zowel om het doel van Zijn komst als om Zijn recht op de stad bekend te maken.

Maar desniettemin had elke kapitein, al kwamen zij allen voor hetzelfde doel, iets eigens. Zodat kapitein Boanerges onderscheiden was van kapitein Overtuiging en kapitein Oordeel weer van kapitein Uitvoering.

Krachtig stelt kapitein Boanerges de liefde van het Evangelie tegenover de haat van de zonde. „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven.”

De haat van de zonde tegenover God en Zijn volheerlijke heilsopenbaring kan alleen door de kracht van Zijn liefde gebroken worden. „Een iegelijk die uit God geboren is, die doet de zonde niet, want Zijn zaad blijft in hem; en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.”

Kort en krachtig spreekt Johannes altijd vanuit de beleving van deze liefde. Want die zijn broeder haat is in de duisternis en weet niet waar hij heen gaat, want de duisternis heeft zijn ogen verblind.

Deze liefde komt niet op uit de mens, zij wordt verkregen door Gods ontfermende en verkiezende liefde in Christus. Zij vloeit altijd voort en kan alleen voortvloeien uit de liefde van het Evangelie. „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.”

Krachtig en duidelijk stelt Johannes de persoonlijke beleving als kenmerk van de liefde Gods in het hart. „Indien iemand zegt: Ik heb God lief, en haat zijn broeder, die is een leugenaar, want die zijn broeder niet liefheeft die hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben die hij niet gezien heeft.”

Kapitein Overtuiging met zijn Vaandrig Mr. Droefheid in wiens schild het wetboek vertoond werd, zocht de mens wakker te maken uit de slaap van zijn zorgeloosheid. Hij zocht de mens vanuit het licht van Gods wetboek te overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel, opdat het hart vervuld zou mogen worden met een innige droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid.

De prediking van Gods wet in dienst van het Evangelie, wil de Heere gebruiken tot het liefkrijgen van Zijn heilige wet. Zodat de zondaar uit liefde tot Gods heilige wet leert wenen over de zonde. En dat wenen krijgt op de weg der genade steeds meer diepgang, zodat Gods vergevende liefde in Christus hem als vanzelf ook steeds meer dierbaar en noodzakelijk wordt.

Overtuigend weet deze prediker ook te prediken tot ontdekking van de droggronden die niet houdbaar zijn voor de eeuwigheid. Bij de gedurigheid hebben wij het van node van onze droggronden afgebracht te worden om het huis van onze verwachting voor de eeuwigheid te leren bouwen op de Rotssteen Wiens werk volkomen is.

Kapitein Oordeel met zijn Vaandrig Mr. Vreze, die een rood vaandel droeg en een schild dat bestond uit een vurige oven. De prediking van het oordeel des doods dat is in de daad der zonde en ten volle gedragen worden als de mens sterft in de zonde, mag in de prediking van het Evangelie niet ontbreken. Want de Zoon der mensen zal in de voleinding van deze wereld Zijn engelen uitzenden en zij zullen uit Zijn Koninkrijk vergaderen al de ergernissen en degenen die de ongerechtigheid doen. De predikers die de schrik des Heeren kennen door gesteld te worden in het gericht van Gods wrekende gerechtigheid, bewegen de mensen tot het geloof om Gods toekomstige toorn te ontvlieden. 't Is voor ons innerlijk leven van grote betekenis te leren buigen voor de majesteit van Gods recht, om een welgevallen te bekomen in de straffen van onze ongerechtigheid, want dan zal de Heere gedenken aan Zijn verbond.

Kapitein Uitvoering met zijn vaandrig Mr. Gerechtigheid wijst op de onvruchtbare boom aan welks wortel een bijl gelegd was. Zijn krachtige prediking riep zijn gehoor op tot een vruchtbaar geestelijk leven en wel met dit woord: „Alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.”

Door de prediking van het Evangelie maakt de Heere onder de bearbeiding van Zijn Geest, van dode bomen levende bomen, van onvruchtbare bomen vruchtbare bomen. Met het blad van een rechtzinnige belijdenis kunnen wij niet bestaan in het gericht. Het moet zijn een boom met blad en vrucht. Met vrucht die de Heere kent en keurt.

Deze kapitein bindt ons met zijn vaandrig de noodzakelijkheid van de vreze Gods op het hart, want zij is het beginsel der wijsheid en leert ons met een innige tederheid

wandelen in de wegen des Heeren. En het is door Zijn trouw dat wij nog mogen verkeren onder de bediening van het Evangelie en komen op de markt van vrije genade. „Gij die geen geld hebt, komt koopt en eet, ja komt koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk.” Want het is betaald, maar door een Ander. En dat heeft wel deze geweldige rechtsgeldigheid alsof u het zelf betaald had. Nijkerk.

R. Kok

Naar de katechisatie

104

DE ORDE DES HEILS

I) haar betekenis

Nadat we besproken hebben de leer der VERLOSSING als de VERWERVING van het door Christus' Middelaarsbediening en werk, zijn we nu gekomen tot de leer van de TOEPASSING der heilsweldaden. Hierbij gaat het over het grote werk van de HEILIGE GEEST.

Er is immers een „huishoudelijke” orde in het bestaan en werk van de DRIEENIGE GOD. Onze Heidelberger spreekt in Zondag 8 over de verdeling van de 12 artikelen in drie delen: Het eerste is van God de VADER en onze schepping. Het andere: van God de ZOON en onze verlossing. Het derde: van God de HEILIGE GEEST en onze heiligmaking.

Zo is er in het werk der verzoening een „orde”. De Vader treedt op als eisend RECHTER, de Zoon als betalende Borg en de Heilige Geest is het, Die de Zoon als Middelaar bekwaamde nl. in de toebereiding van Diens geboorte (ontvangen van de Heilige Geest) en de zalving van de Middelaar met de gaven van wijsheid, macht en heiligheid. Zo lezen we ook in Hebr. 9 : 14: „Die door de eeuwige Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft.”

Zo blijft ook deze orde gehandhaafd in het zaligmaken van de zondaar.

Sommigen (o.a. H. Bavinck) spreken liever van de „gave des Heiligen Geestes” en van Zijn werk, omdat in het woord „orde” gevaar ligt, dat deze weldaden na elkaar komen, waardoor een verwarrende discussie kan ontstaan.

Vanzelf gaat het in de orde des heils over het werk van de Heilige Geest. Toch houden wij liever vast aan de benaming: orde heils. Want er is toch in het werk Gods een heilige orde. We spraken zoëven al van een „huishoudelijke” orde in het bestaan van de Drieënige God.

Verder spreekt de Bijbel ook van een „orde” ten aanzien van de toepassing van de heilsweldaden. Rom 8 : 30: „Die Hij te voren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook open en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt.” I Kor. 1 : 30: „Die ons geworden is wijsheid van God en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing.”

De vraag is nu: wat hebben we te verstaan onder de „orde des heils”?

„De weg, waarlangs de uitverkoren zondaar in het bezit komt van de weldaden van Christus.” (Definitie van wijlen Ds. Jongeleen). We kunnen ze ook omschrijven als: „de weg, waarlangs de uitverkoren zondaar het eigendom Gods wordt en God het eigendom van de zondaar.”

Op deze weg worden zes weldaden gekend: drie weldaden in dit leven: 1. roeping (wedergeboorte en bekering) 2. rechtvaardigmaking en 3. de heiligmaking; en drie weldaden na dit leven: 1. opstanding. 2. laatste oordeel en 3. eeuwige leven.

Of ook deze verdeling:

1. roeping,
2. wedergeboorte,
3. bekering,
4. geloof,
5. rechtvaardigmaking,
6. heiligmaking.

Deze orde des heils mogen wij niet losmaken van de VERWERVING van het heil door Christus. Dit wordt tegenwoordig veel gedaan, waardoor nauwelijks het werk van de Heilige Geest wordt gepredikt en geleerd. Dan lijkt het net alsof de deelachtigmaking van de weldaden van Christus al in de verwerving ligt opgesloten. Jezus is voor ons gestorven en dit geloven wij . . . dus zijn we ook een kind van God, zo wordt geredeneerd of gedacht.

Maar de orde des heils, de toepassing van de weldaden is in die zin aan de verwerving verbonden, dat Christus Zijn werk der verlossing na Zijn hemelvaart BLIJFT voortzetten, namelijk door Zijn Woord en Geest de verworven weldaden DEELACHTIG TE MAKEN.

We lezen in Johannes 7 : 39: „En dit zeide Hij van de Geest, Dewelke ontvangen zouden, die in Hem geloven; want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.” En in Joh. 16 : 14: „Die zal Mij verheerlijken.”

Dit werk der deelachtigmaking van de weldaden door de Heilige Geest is noodzakelijk. Want nooit zal de zondaar uit zichzelf tot God gaan om behoudenis te zoeken of tot Christus gaan. Daartoe is de zaligmakende werking van de Heilige Geest nodig. Maar hierop willen we D.V. nader ingaan in onze les over de ROEPING.

Hebt U al iets leren kennen van dit werk der deelachtigmaking? Heilige daartoe de Heere het onderwijs aan onze harten, bij aanvang tot eeuwige zegen en bij voortgang tot verdieping van dit werk.

Urk.

v. L.

Een getuigenis

1

We hebben dezer dagen kunnen lezen van een getuigenis dat toegezonden is aan alle kerkeraden en predikanten van de Nederlandse Hervormde Kerk. Het leek ons goed in ons blad door enkele artikelen aandacht aan dit stuk te geven. Brede belangstelling heeft immers dit belangrijk schrijven gekregen binnen en buiten de kerk, waarvoor het in de eerste plaats bedoeld is. Daarbij handelt het over zaken die vandaag wel min of meer in alle kerken aan de orde zijn.

Het getuigenis is ondertekend door vooraanstaande mannen in de genoemde kerk, merendeels van de Confessionele Vereniging en de Gereformeerde Bond. Geboren is het uit de verontrusting over de toestand van kerk en theologie in onze tijd. Reeds in de zomer van dit jaar vond een bespreking plaats in kleinere kring om tot een openlijk getuigenis te komen gezien de crisis en verdorring in het midden van de kerk. Men zag er toen voorlopig van af uit vrees daardoor een verder uit-elkaar groeien en nieuwe partijvorming te bevorderen. Echter de laatste ontwikkelingen binnen de Hervormde Kerk brachten het besluit om met een bredere kring een krachtig getuigenis te richten aan de kerk, die zij dienen, maar toch ook met de bedoeling aan alle andere kerken die in eenzelfde nood verkeren.

Na het verschijnen van dit stuk kwamen er van veel zijden blijken van instemming. Ook in de kring van de Gereformeerde Bond was er van veel zijden blijdschap over de inhoud van dit getuigenis. In „De Waarheidsvriend” en het „Gereformeerd Weekblad” werd deze blijdschap onomwonden uitgesproken. Vele duizenden in den lande bestelden de tekst om die zelf te bezitten of uit te delen aan anderen.

Het is in veel opzichten te waarderen, dat dit getuigenis verschenen is. Er zijn veel positieve elementen in, die in een tijd van onduidelijkheid en verwarring weldadig aandoen. Temidden van de huidige verwarring wil het juist de gemeente bemoedigen. Het stuk spreekt vanuit de nood. De ondertekenaars zien op de nood van hen, die nog elke Zondag trouw naar de kerk gaan en naar wie het

minst geluisterd wordt door de leiding van de kerk.

Heel rustig wordt die nood getekend. Ik denk even aan deze passage in het schrijven: „Het is overduidelijk, dat de huidige kerkelijke crisis een geloofscrisis is en het wordt met de dag duidelijker dat de veranderingen in theologie en prediking een volledige breuk met het verleden der Kerk kunnen gaan betekenen, gesteld dat dit mogelijk zou zijn”. En even verder treft dit gedeelte: „Men acht religie en geloofsworsteling een overwonnen zaak, zelfs acht men bekommernis om het persoonlijk heil een vorm van zelfzucht. Men weet met het gebed geen raad, van een andere en hogere wereld wil men niet meer spreken: dood is dood. De hemel heet een mythologische voorstelling...” Ook is het goed, dat gesproken wordt over de banale manier waarop in onze tijd in het schrijven en spreken over God gesproken wordt: „Ontstellend is de platte en gemeenzame wijze, waarop vaak in de kerk, de theologie en de prediking voor God en de heilige dingen gesproken wordt. God woont niet meer in on-aantastbare majesteit boven het aards gewemel. Rondom Zijn troon zijn geen wolken en donkerheid meer. Zijn licht en waarheid verblinden niet meer. Nee, Hij wordt getrokken binnen de grenzen van ons bestaan, omdat wij boven en buiten onze horizon geen werkelijkheid meer willen erkennen”.

Zulke woorden zijn nodig in onze tijd. En dit getuigenis weet ook van de achtergronden van het platte en gemeenzame spreken over God en de heilige dingen. Het ziet het Evangelie verbasterd tot een puur aardse zaak. Het weet, dat voor velen het Koninkrijk Gods in de eerste plaats een verandering van politieke orde en maatschappelijke structuren en niet een verandering in de verhouding van God en de medemens is.

Duidelijk richt zich dit schrijven dus tegen de dreiging van het horizontale denken in onze tijd, dat niet allereerst uitgaat van de noodzakelijke verandering in de verhouding tot God.

Na de korte tekening van de tegenwoordige omstandigheden van de kerk, die aan het begin van het getuigenis gegeven wordt, wordt de gemeente opgeroepen om getrouw te zijn in het belijden. Die oproep wordt nader uitgewerkt in zeven punten, waarbij telkens critiek wordt gemaakt op de tegenwoordige benadering in de moderne theologie.

In deze punten worden allerlei fundamentele zaken uit de belijdenis naar voren gebracht, die vandaag in wezen ontkend worden. Het is niet de bedoeling van de ondertekenaars om een nieuwe belijdenis te geven. Met nadruk stellen zij vóór, dat zij aan de drie Formulieren van Enigheid geen vierde willen toevoegen. Zij willen alleen op sommige punten uit die belijdenis de nadruk leggen.

In het eerste punt gaat het over de liefde tot God en tot de naaste, die niet samenvallen, zoals in het evangelie der medemenselijkheid. Het 2de handelt over de rechtvaardiging, die aan de heiliging vóórafgaat. Het 3de benadrukt de verzoening vanuit schriftuurlijke gronden tegenover hen, die deze in menselijke en sociale verhoudingen laten opgaan. Punt 4 benadrukt de fundamentele van het geloof in vleeswording, kruis en opstanding. In 5 wordt gesproken over de vernieuwing van de mens en de wereld vanuit de Opstanding en niet vanuit de mens. Punt 6 benadrukt, dat het heil uit God komt. En punt 7 spreekt van de noodzaak van persoonlijke wedergeboorte, geloof en bekering.

Graag erkennen wij het vele goede in dit getuigenis. Vooral het laatste gedeelte, dat het ook opneemt voor een persoonlijk gericht prediking, dat ons aanspreekt. Echter, de vraag willen we stellen: is dit het getuigenis, dat wij nodig hebben in 1971?

Ds. Slagboom.

UIT DE PRAKTIJK

36

Maar man, wat begin je weer door te slaan; wees nu eens een beetje kalm, je zit maar

weer op sommige mensen te hakken; en je weet niet hoe kwaad het die mensen hebben als ze eigen gebreken ontdekken.

Deze vermaning werd door een vrouw uitgesproken in onze tegenwoordigheid op huisbezoek; en inderdaad was daar wel reden toe.

Die man zag vele tekortkomingen en gebreken in sommige mensen, van wie men geloven mocht, dat een ander leven hun deel geworden was. Volgens zijn zeggen, namen die mensen een houding aan, die naar zijn mening niet overeenkwam met het nieuwe beginsel, want de Heere maakt Zijn volk oprecht, en als ik nu de gedragingen van die mensen zie, dan moet ik zeggen: dat is niet naar het Woord. En dan praten ze over het Leven, maar ze leven er maar losjes overheen, want er kan alles mee door.

Jawel vriend, dat zeg je nu wel, maar hoe staat U zelf ten aanzien van dat leven? Op andermans vlekken wijzen is geen kunst, maar zal het wel met ons zijn dan zullen wij tot God moeten bekeerd worden, en dat gaat zo maar niet; met beredeneren van die zaken komen wij er niet.

Ja dat begrijp ik ook wel, dat gaat zo gemakkelijk niet; een mens geeft zich maar zo niet gewonnen; hij zal dit moeten kennen, dat moeten leren, Hij zal er zo diep door moeten, en hij zal moeten weten dat hij in Christus is. Wel vriend, als wij U zo horen, daar U de weg zo goed schijnt te weten, vertel ons eens wat U van die weg geleerd hebt, want me dunkt, dat als je er zo veel over spreken kunt, je er toch wel wat van ondervonden zult hebben, want daar komt het altijd maar opaan of wij beleving van die zaken hebben. En daar U sprak over geen geringe zaken betreffende het Geestelijke leven: wat hebt U daar zelf van ondervonden?

Nu U mij dat zo persoonlijk vraagt, moet ik zeggen dat ik het wel goed weet hoe het moet, maar ik heb er zelf niets van ondervonden. Voor mijn eigen leven is mij dit alles vreemd, maar ik weet wel hoe het moet.

Uit uw spreken Vriend, merken wij op, dat U het te goed weet. U schrijft de Heere voor hoe u bekeerd wil worden; maar zo gaat dat niet; de Heere bepaald de weg dergenen, die Hij bearbeidt tot Zijn eer en vreze; maar de mens wil de Heere beperken in Zijn handelingen. Let eens op de woorden in Ps. 78; daar staat: en zij stelden de Allerhoogste een perk,” dat wordt daar als een zonde van het oude volk aangetekend. Heb je weleens gehoord van iemand, daar de Heere een nieuw leven geopenbaard heeft, dat die van te voren kon vaststellen: zo moet het gaan, en dan volgt dat? Is het niet naar het Woord, dat de Heere de blinden leidt op wegen die zij niet gekend hebben? Van nature zijn wij blind in 's Hemels wegen, en als de blinde zielsogen geopend worden, dan gaan wij twee dingen zien n.m.l. dat God bestaat en rechtvaardig en heilig is, en dat ik een verloren zondaar ben; en wat denkt dan zo'n ontdekt mens van zichzelf? Dat het voor eeuwig kwijt is. En denk nu niet, dat een mens die eens aan zijn blindheid ontdekt is, nu voortaan met open ogen over de wereld gaat, want hij wordt gedurig weer zijn blindheid gewaar, en daarom heeft hij ook telkens de Heere nodig in geestelijke en tijdelijke zaken, om door Hem geleid, bestuurd en geleerd te worden. Als het Woord door Gods Geest kracht gaat doen op het hart, dan wordt men overtuigd dat men een zondaar is, dan komen zijn dadelijke zonden op hem aan, die getuigen tegen hem, ze zijn bedreven tegen een rechtvaardig en heilig en goeddoend God; dit wordt wel onderscheidenlijk geleerd. Die ziel wordt geleid tot boetvaardigheid, en krijgt zich te vernederen met berouw en belijdenis, want hij heeft tegen God gezondigd, en dat wordt hem het zwaarste, en vernedert hem met smart en droefenis, en hoe kan hij ooit nog in een verzoende betrekking met zijn Schepper geraken? en dat te meer als men kennis mag ontvangen van de oorzaak van zijn zonden, zodat men de schuld thuiskrijgt van zijn verlorenheid. Daar wordt het nood in de ziel, want de Heere zal een afgesneden zaak doen, staat er in het Woord, en als in die weg de Heere rechtvaardig ge-

kend mag worden, zo Hij mij voor eeuwig naar de rampzaligheid verwees, wat wordt het dan een wonder dat er Een is die het voor hem opneemt, en in dat dodelijk uur intreedt en geopenbaard wordt. Dan wordt beleefd wat genade is, dat is te wonderlijk om in woorden uit te drukken, 't is alleen voor beleving vatbaar.

Als wij dit zo zeggen, bedoelen wij daar in 't minste niet mede, dat men die weg tevoren kende, want Gods wegen zijn wonderbaar, maar wat het wezen der zaak aangaat, is dit waarheid in het leven van alle door God bekeerde mensen. Als dit waar wordt brengt het de mens aan de grond, en wordt de mogelijkheid om zalig te worden van 's mensen zijde afgesneden, en ware het niet, dat de verborgen ondersteuning des Heeren hem onderschraagden, hij zou in wanhoop wegzinken. Bij zulk een mens is het geen theorie maar beleving. Als de Heere gaat werken dan wordt het verstand niet uitgeschakeld, maar het wordt verlicht door Gods Geest. Dan gaat men zien, wat men voorheen nooit gezien heeft, men ziet zich als een verdorven vat; en is er dan geen uitzicht? Ja, alleen in de openbaring van de Persoon en het werk van de Heere Jezus Christus aan de ziel door de toepassing van de H. Geest.

Staat, mensen, naar de beleving van deze zaken, zonder die gezegende Persoon is er geen zaligheid. En zijn dit geen wegen naar het vlees, bij terugleidend licht mogen die wegen goed en noodzakelijk gekend worden; dan worden de leidingen en daden des Heeren bewonderd, waardoor een diep verdorven schepsel tot vernedering en boetvaardigheid wordt bearbeid. Het wordt de bede van zulke zielen: Heere, wijs mij toch Uwe wegen die Gij wilt dat ik zal gaan; en die eenvoudige bede blijft zo noodzakelijk en is zo begeerlijk in het verdere leven daar komt men hier niet bovenuit, en 't is een dierbaar plekje om daar te mogen legeren in de armoede van zijn bestaan want dan belijft het de Heere wel om Zijn belofte te vervullen dat Hij zal zien op de arme de verslagene van Geest en die voor Zijn Woord heeft. Dat zijn gelukkige mensen, die deze gangen mogen kennen voor eigen hart en leven.

J. van Heteren

Verandering of verschuivingen

In vele gemeenten voert men allerlei nieuwigheden in. De Statenvertaling moest plaats maken voor de nieuwe vertaling van het N.B.G. Daar bleef het niet bij. Er kwam vrouwenkiesrecht en nog veel meer. We hoeven niet alles bij name te noemen.

Er wordt wel beweerd, dat dit alles van ondergeschikte betekenis is. We zijn het daar niet mee eens. Die dingen hebben een achtergrond. We hebben daar eerder al op gewezen. De veranderingen worden meermalen ingevoerd ondanks de tegenstand van soms grote groepen. Bij meerderheid van stemmen wordt beslist. De gevolgen blijven niet uit.

We kunnen wel trachten dit alles goed te praten, maar dat doet te kort aan de werkelijkheid en aan de waarheid. We moeten eerlijk tegenover deze verschijnselen staan. Het komt het kerkelijke leven niet ten goede, wanneer men de gedachte wil vasthouden, dat er ondanks deze dingen toch een geestelijke eenheid is.

Het is niet onze bedoeling daarop nu verder in te gaan. Dat we dit schrijven is naar aanleiding van een bericht in Trouw, dat een lezer van ons blad ons enige tijd geleden toezond. We laten het hier volgen.

OOSTWOLDE — Ds. A. S. Bijlsma te Oostwolde heeft om principiële redenen een beroep aangenomen naar de Hervormde Gemeente van Urk. In het plaatselijke „Hervormde Gemeenteblad” geeft hij een uiteenzetting van de reden waarom hij na een ambtsperiode van 22 jaar en na het passeren van de 60-jarige leeftijd nog een beroep naar Urk heeft aangenomen. „De grote stoot tot dit alles” aldus Ds. Bijlsma „is onder meer gegeven door de invoering van de nieuwe psalmberijming”.

De nieuwe berijming belijdt volgens de predikant door z'n vele toevoegingen en weglatingen ten aanzien van de oorspronkelijke tekst en ook door

z'n ongemotiveerde onjuiste vertalingen een ander geloof dan het bijbelse geloof.

Na met de psalmen 32, 71, 98, 111, 118 en 134 enkele voorbeelden te hebben gegeven schrijft Ds. Bijlsma verder „Zo kan men eindeloos voortgaan en bemerkt dan dat er een bepaald systeem in dit alles zit. Onze vaderen zingen hun psalmen vanuit hun heerlijke vervulling in Jezus Christus. De nieuwe berijming is doortrokken van een nieuwe theologie en een nieuwe religiositeit. Men kan horen zeggen: ja, maar de gereformeerde kerk zingt toch al 3 à 4 jaar een nieuwe berijming. Dan kunnen wij toch wel volgen? Zij houden zich immers aan Schrift en belijdenis? Tot mijn waarlijk zeer groot verdriet moet ik — helaas — zeggen, dat principieel gesproken er geen verschil meer is met de hervormde kerk. Ook daar is er de tegenstelling rechtzinnig en vrijzinnig. Ook daar is de grote eenstemmigheid in de liturgie niet meer als vroeger. Zo wordt in de gereformeerde kerk op Urk ook nog uit de oude berijming gezongen. En zo loopt er door onze beide kerken een zelfde scheidslijn ook ten aanzien van andere punten als bijv. de vrouw in het ambt, vragen die betrekking hebben op jeugdwerk, enz. De overwegingen, die mijn weg naar Urk hebben geleid, zijn dus van puur principiële aard” aldus Ds. Bijlsma.”

Hierin zit een waarschuwing voor ons eigen kerkelijk leven. We hebben nodig persoonlijk en gemeenschappelijk waarachtige bekering tot God.

De Heere geve een biddend volk. Hij moge aan Zijn Sion gedenken.

B.

Boekbespreking

*STEMMEN UIT GENEVE, bundel 16, juli 1971
Uitgave van De Gereformeerde Bibliotheek Goudriaan*

Deze stemmen bevatten preken, artikelen, brieven enz. van Johannes Calvijn. In deze bundel zijn 6 preken over Job 12 en 13 opgenomen. Calvijn was een uitnemend Schriftverklaarder. Hij laat de Schrift spreken. Hij waarschuwt voor verkeerde opvattingen. Hij laat zien, wie de Heere voor Zijn volk is, ook in wegen van beproeving. Ook in deze bundel komt dat naar voren. De abonnementsprijs is f 3,— per bundel. Tenminste eenmaal per kwartaal verschijnt er een bundel.

*STEMMEN UIT WITTENBERG, bundel 7,
juni 1971. Uitgave van De Gereformeerde Bibliotheek Goudriaan*

Deze stemmen bevatten preken, artikelen, brieven enz. van Dr. Maarten Luther en zijn tijdgenoten. Met deze uitgave is men later begonnen dan met de Stemmen uit Genève. Ook deze uitgave vindt haar weg. Bundel 7 geeft een vervolg van de Loci Communes of De voornaamste theologische bewijsgronden door Philippus Melancthon en wel van XIII Over de sacramenten tot XIX Over de aanroeping. De bundel eindigt midden in een zin. Dat komt omdat elke bundel een bepaald aantal blz. telt. Er komt spoedig een vervolg in aansluiting op wat nu geboden wordt. Melancthon heeft jarenlang aan de zijde van Luther gestaan. Hij behoort tot de Hervormers. We kunnen hem nog uit zijn werken kennen. Deze uitgave draagt daartoe bij. Een enkele opmerking. Op de titel-pagina staat XVIII de rampen, het en de vertroostelingen pag. 427. Dit moet zijn: Over... de vertroosting pag. 437. Tenminste elk kwartaal verschijnt er een deel. De prijs is f 3,— per bundel.

HET VOORoorDEEL IN DE WETENSCHAP door Joh. Francke, V.D.M.

Uitgeverij De Vuurbaak, postbus 6015, Groningen.

Dit geschrift is uitgegeven onder auspiciën van het Genootschap, dat Wetenschappelijk Genootschap, dat richt is in 1967 en zich onder meer ten doel stelt „de beoefening der wetenschappen in onderworpenheid aan de Heilige Schrift en in gebondenheid aan de gereformeerde belijdenis te bevorderen” (artikel 4 van de Statuten).

In de geestelijke chaos, die met name binnen de kerken duizenden ontredderd heeft, wil het Gereformeerd Wetenschappelijk Genootschap niet lijdelijk toezien. Publikaties worden voorbereid, die in actuele vragen van allerlei aard, wegwijzers zullen zijn — naar wij hopen. Aldus Prof. dr. J. Douma, voorzitter van het genootschap, in zijn Ten geleide.

De reeks wordt geopend met het geschrift van Ds. Francke. Hij bezint zich op het vooroordeel dat aan alle wetenschap ten grondslag ligt en legt getuigenis af van de keus, die hij en wij — dank zij het geschenk — Gods Woord — hebben mogen doen. Aldus nog Prof. Douma.

We hebben hier een geschrift, dat een positief geluid laat horen. Dat mogen we ook verwachten van de publikaties, die nog zullen verschijnen als het genootschap aan zijn voornemen gevolg kan geven. Dat is in deze tijd van dubbele betekenis.

Ds. Francke schrijft aan het slot: „Wij zullen de geheimen, die God als Schepper in de geschapen werkelijkheid en Zijn Wet of orde daarvoor gestalte en uitdrukking heeft gegeven, nooit doorgronden. Daaruit volgt dat de wetenschap relatief is, betrekkelijk in haar beoefening, want zij geschiedt door zondige mensen, die in het gunstigste geval slechts een begin van nieuwe gehoorzaamheid Gods wet vertonen. En

in haar resultaten, want het geheim van de realiteit blijft ten diepste een verborgenheid.”

De schrijver eindigt met een aanhaling uit H. Bavinck, Christelijke Wetenschap.

Het is een mooie uitgave van 32 blz. De prijs is f 3,25; tijdelijke prijs voor leden van de Vereniging van Vrienden van „De Vuurbaak”: f 2,90.

GEMEENTELIJKE OVERHEID EN ZONDAGSSLUITING ZWEMBADEN

Uitgave Stichting Reformatorische Publicatie, Apeldoorn

De voorzitter wijst er in zijn Ten geleide op, dat de stichting zich ten doel stelt de verspreiding van de reformatorische beginselen door de uitgave van een dagblad en al hetgeen naar het oordeel van het bestuur der stichting verder voor dit doel bevorderlijk kan zijn. In het kader van dit doel verschijnt deze brochure, die artikelen bevat, die reeds in het Reformatorisch Dagblad verschenen zijn en van voldoende belang geacht mogen worden om in brochure-vorm opnieuw te verschijnen als een waarschuwing tegen de tijdgeest.

De brochure bevat een artikel van F. A. J. Th. Kalberg over de gemeentelijke overheid en zondagssluiting zwembaden. Vervolgens wordt besproken een belangwekkend advies van Mr. Dr. F. A. Helmstrijd, oud-griffier van de staten van Zuid-Holland, aan Gedeputeerde Staten van die provincie over deze aangelegenheid. Tenslotte wordt geschreven over het geval Doornspijk en artikel 87a gemeentewet.

Laten zij, die met deze zaken rechtstreeks of zijdelings te maken hebben, zich deze brochure aanschaffen. Zij geeft goede verlichting.

Arnoldus Rotterdam ARTIKEL 36 der Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Uitgave: De West-Friese Boekhandel, Ede.

Deze brochure bevat meer dan alleen de verklaring, die de bekende predikant Arnoldus Rotterdam meer dan twee eeuwen geleden gaf.

Tussengevoegd zijn verschillende kernachtige uitspraken van Ds. G. H. Kersten en Ds. P. Zandt. Het titelblad vermeldt dit. Vooraf gaat nog een berijming van artikel 36 op de wijs van Psalm 68. Daarop volgen ENKELE WOORDEN VOORAF van de uitgever zelf, blz. 5-12. Hij zegt, dat het doel van de S.G.P. is het tot meerdere erkenning brengen van de beginselen overeenkomstig Gods Woord. Hij wijst op verschillende gevaren. Hij zou gaarne willen, dat ook anderen zich eens uitten omtrent hetgeen hij aanstipt.

Hiermee willen we volstaan. Het geschrift ligt meer op politiek gebied en dat terrein, hoe belangrijk ook, willen we niet in ons blad betreden.

In het algemeen willen we onderstrepen, dat er vele gevaren dreigen op allerlei gebied. We mogen elkaar wel opwekken tot waakzaamheid en gebed.

B.

OVER DE GRENS

Iemand zei eens: als je over de grens bent, is er geen grens meer. Vele vakantiegangers weten dat uit de praktijk. Ze gaan naar het buitenland en passeren de grens. Dat gaat tegenwoordig gemakkelijk. De mogelijkheden zijn er om ver weg te trekken en velen maken er gebruik van. Ze trekken naar verre landen en maken kennis met andere volken. Het oponthoud aan de grens is spoedig vergeten. Of men gaat zonder oponthoud de grens over.

Er is een grens in Gods Woord en in onze belijdenis. We kunnen daar nog aan toevoegen de kerkorde voor de regeling van het kerkelijke leven. De kerk is een pilaar en vastigheid der waarheid. Zij heeft een dure roeping.

Altijd dreigen de gevaren van vervlakking en afwijking van de waarheid. Dat is het geval, wanneer zij niet meer is, wat ze moet zijn. Laten we er de brieven aan de gemeenten in Klein-Azië maar eens op nalezen en we zullen moeten constateren, dat de Heere toen al veel aan te merken had op de kerk.

Een van de gevaren is, dat de kerk tot dwaling vervalt, dat zij het onderscheid tussen waarheid en leugen niet meer onderkent. Dat gaat geleidelijk. De waarheid wordt niet meer zo beleefd. Er komt veel dorre belijdenis zonder beleving. Dode mensen krijgen de leiding. Vijanden van de waarheid gaan heersen. En zo gaat het verder. Dat is verschijnsel, dat ook nu is te constateren.

GEPENSIONEERDE OUDERLING (30 jaar Kerkewerk gedaan)

wil voor Gemeente één of meer van de volgend taken verzorgen

Ziekenbezoek en Bejaardenbezoek.

Catechisatie geven.

Spreken op Evangelisatie samenkomsten.

Spreken op Bejaarden-middagen.

Zo nodig het verzorgen van leesdiensten.

Genegen deze arbeid te verrichten tegen matige vergoeding en half reisgeld.

Brieven onder no. 6 aan het bureau van dit blad.

Vele van de eenheidspogingen wijzen in deze richting. Het op de achtergrond komen van de noodzakelijkheid van de wedergeboorte en van de werking van Gods Geest, een oppervlakkige verbondsbeschouwing, een nadrukleggen op wat wij moeten doen voor de medemens en dergelijke dingen meer wijzen op het verval van de kerk. We zijn daardoor al ver over de grens gekomen.

Op een bepaald verschijnsel willen we in het bijzonder wijzen. Er is algemeen een streven van toenadering tot andere kerkverbanden. De verschillen komen op de achtergrond en worden hoe langer hoe meer verdoezeld. Er is sprake van kanselruil, er komen gemeenschappelijke avondmaalsdiensten, trouwdiensten, enz.

Er is ook nog iets anders. Er zijn R.K. priesters, die van zich doen spreken. En hun getuigenis komt ongemerkt ook binnen de grens van ons kerkelijk leven. Hoe is dat mogelijk? Naar onze mening alleen, omdat men onzerzijds niet waakzaam is en de grenzen openzet en hen, althans hun getuigenis binnen haalt. Een paar voorbeelden.

Enkele jaren geleden hebben we er al op gewezen, dat in een jongerenblad een meditatie (?) stond van Bruno de Roeck, een ex-priester, die zich echter nog altijd goed katholiek voelde, volgens zijn eigen uitspraak.

Dit voorjaar lazen we in ons kerkelijk orgaan, dat een met name genoemde gemeente opnieuw een gids uitgegeven had. Het blad vermeldde daarbij dat verschillende gedichten van Huub Oosterhuis de tekst afwisselden. Deze Oosterhuis is de Amsterdamse studentenpastor. Van hem zijn ook liedjes gezongen bij de installatie van de Rotterdamse bisschop, Dr. Simonis. En dat geldt nog wel een gemeente, waar vroeger een predikant gestaan heeft die in zijn jonge jaren uit de Roomse kerk tot God bekeerd werd. We hebben zelf hem dat wel horen vertellen. Hij had onder Gods volk grote achting. Hij constateerde in zijn dagen al grote achteruitgang.

We vermelden deze dingen niet uit zucht tot kritiek, maar ter opwekking om de grenzen te sluiten en waakzaam te zijn.

B.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Lingedijk 3, postbus 22, Leerdam

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 3)

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes

(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden I

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

[Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur; Almerelaan 1, telef. 05277-1593]